

LEGENDEJAGERSQUEESTEN

spokertijen op
hondsdonk

elkom hier bij Huis ten Bosch, onze stamkroeg. Hier drinken wij graag ons Hûske ten Halve, legendejagersbier.

Maar één van 's legendejagers wijsheden luidt:

"Goed bier moet je verdienen"

Dus is het goed om eerst op pad te gaan.
Waarheen dit keer?

Het Valkenberg in?
Of het domein van de beruchte roversbende 'de Zwartmakers' misschien?

Of nee, laten we dit keer het mysterieuze en sprookjesachtige Hondsdonk verkennen... Durf je het aan om Hondsdonk te verkennen? Dat feeëriekke, som zelfs spookachtige Hondsdonk dat zich tegen de Strijbeekse Heide aanschurkt?

Weet je het zeker?
Goed dan!

Maar laten we pas op pad gaan als we de juiste uitrusting daarvoor hebben. Zoals deze kaart.

1. Huis ten Bosch
2. De Grote of Roode beek
3. Spechtenrijk
4. Heerschappij van de natuur
5. Het ven van de Witte Dames
6. Het bankje der geliefden
7. De heks van Gatbroek
8. Spookkonijnen
9. Herbergier of kippendief?

2. DE GROTE OF RODE BEEK

Steek, recht voor het restaurant de weg over. Ga rechtsaf over het fietspad. In de bocht ga je linksaf het bos in.

Hoe betoverend is Hondsdonk, doorvlochten met beekjes zoals de Rode Beek en met vele oude bomen. Er zijn mensen die beweren dat de naam Chaam afkomstig is van het Keltische woord 'cambo' dat bocht in een rivier betekent.

Als dat zo is, dan huist hier misschien wel de legendarische zalm van kennis die de Kelten zo vereerden. Hij houdt zich op onder een hazelaarstruik en vreet alle hazelnoten die in de beek vallen op. Let dus vooral goed op bij beken. Als je de zalm vangt en opeet, valt oneindige kennis je ten deel.

3. SPECHTENRIJK

Volg het pad tot de kruising.

Hier ben je in het rijk der spechten gekomen. Grote bonte specht, groene specht en zelfs de zwarte specht komen hiervoor. Spechten hebben dan wel een speciale buffer waarmee ze de harde klappen bij het hakken opvangen, maar ze kiezen toch altijd bomen uit die een zwakke plek hebben. Simpelweg omdat gezonde bomen te hard zijn en daar krijgen ze hoofdpijn van.

Maar luister eens goed naar het geroffel van de specht. Zou het geen geheimgtaal kunnen zijn die zij spreken? Je bent gespot en het hele bos wordt van je komst op de hoogte gebracht.

Grote bonte specht

Groene specht

Zwart specht

- **Ga op de kruising linksaf.**
- **Volg het beukenpad tussen de graslanden door.**
- **De prachtige houtwallen hier vormen een eldorado voor kleine vogels en knaagdieren.**
- **Op de driesprong ga je rechts door de prachtige beukenlaan.**

4. DE HEERSCHAPPIJ VAN DE NATUUR

Het is niet voor niets dat wij in deze omgeving meer tochten hebben uitgezet. Deze streek herbergt iets bijzonders waarop wij vooralsnog de vinger niet hebben kunnen leggen. Je voelt het in de lucht, je hoort het, je proeft het. Het knettert, prikkelt en hypnotiseert. Dit is het moment dat legendejagers hun zintuigen op volle scherpte zetten.

Kijk nu eens goed om je heen. Overal zijn boomstronken en varens. Omgevallen bomen worden ingepalmd door schimmels en paddenstoelen in alle soorten en maten. Spinnen weven hun webben als zijdezachte netten tussen de takken. Het is een prachtige miniatuurwereld. Probeer je eens voor te stellen hoe elfen en kobolden hier rondlopen zodra jij het bos in verdwenen bent.

Bij de splitsing rechts aanhouden.

Misschien heb je het ook gevoeld. Een trilling in de lucht, een andere geur, een vreemde kreet diep uit de bossen. Inderdaad, er is iets bijzonders aan de hand in Hondsdonk.

Kijk eens goed om je heen en zie hoeveel bomen samengroeien of uit één stam ontspruiten. Drielingbomen! Is het elfenmagie? Zijn het de aardstralen?

Na de rododendrons, als het pad naar rechts afbuigt, ga je linksaf.

5. HET VEN DER WITTE DAMES

Wij waarschuwen je alvast. Dit pad vereist soms wat flexibiliteit. Het kronkelt en gaat als een dronken slangenbeest. Mocht je de indruk krijgen dat je de werkelijkheid een beetje kwijtraakt... dat je niet meer weet waar je vandaan komt en nog minder waar deze tocht zal eindigen?

Wel, dat zijn de krachten van Hondsdonk. Ik had je nog zo gewaarschuwd.

Ja, het magische karakter van Hondsdonk is grillig. Vat moed! Loop nog een klein stukje verder tot op de open plek.

Dat op deze plek de magie regeert, mag duidelijk zijn. Zijn het de elfen of andere bosgeesten die hier de natuur in bizarre vormen kneden? Zijn zij het die het bos in hun magische greep houden?

Wees gewaarschuwd! Want elfen zijn de mensen lang niet altijd goed gezind. Misschien is dat wat ze doen; je veranderen je in een boomknoest als je gezicht hen niet bevalt. Kijk maar eens naar de vele, vreemd gevormde bomen om je heen. Hoeveel gezichten kun je vinden in de grillige knoesten?

Het ven spreekt voor zich. Ik hoef je niet te vertellen dat hier 's nachts elfen in het sterrenlicht over het water scheren.

VERSCIJNINGEN BOVEN HET VEN

Dit is de plek waar de Witte Dames verschijnen. In de Achterhoek noemt men hen de Witte Wieven. Zij dolen als mistige gedaanten boven grasland en waterom in het niets te verdwijnen.

Maar oh, wees op je hoede!

Neem gerust de tijd om even rond te kijken en vervolg dan dit vreemde kronkelpad langs de vele sprookjesachtige bosbesperkjes.

6. HET BANKJE DER GELIEFDEN

Aan het eind van het pad vind je een bankje om even uit te rusten. Naast het bankje torent een stam boven je uit. De bast is al vele jaren bekerft met namen en tekens met diverse tonderzwammen of berken-doders. De boom waaraan deze zwammen verschijnen zijn ten dode opgeschreven. En talrijk zijn ze hier op Hondsdonk.

Welk een idyllische plek is dit. Hoeveel verliefde stelletjes zouden hier niet hebben gezeten?

Ga rechtsaf. (als je op het bankje zit linksaf)

7. DE HEKS VAN GATBROEK

Blijf het pad volgen tot je bij een bruggetje komt. Hier steek je de Chaamse beek over. Ben voorzichtig, want bruggetjes zijn de ideale plek voor elfen om voorbijgangers eens flink de stuipen op het lijf te jagen. Voor je het weet lig je in het water.

Na ongeveer vijftig meter kom je bij een splitsing. Ga hier rechtsaf. Je loopt nu precies op de scheiding van bos met grove den aan je rechterkant en wat opener gebied met heide aan je linkerkant. Het gebied aan je linkerhand is de Strijbeekse heide, een gebied met een hele eigen schare aan verhalen. De reus van Ginderdoor, de Brandende Scheper in het land van smokke-laars. Dat is echter stof voor een andere legendetocht.

Maar laat ik je wel vertellen van de heks van Gatbroek.

Ten noorden van Hondsdonk en Valkenberg ligt de Geersbroek. Vroeger zou daar een kleine herberg hebben gestaan met een waardin die zo lelijk was als de nacht. Hoe zij de herberg draaiend kon houden is nog altijd een vraag. Maar telkens als er ergens daar in de buurt een ongeluk gebeurde werd dit mens daarbij gezien, grimmig toekijkend en dan ineens verdwenen.

"Ze is een heks," zei men.

"En ze heeft het vooral begrepen op de mannen."

Meer dan eens kwam het voor dat mannen ter hoogte van Geersbroek de weg volslagen kwijtraakten als zij uit het café kwamen en op huis aan gingen. Uren, soms zelfs dagen dwaalden zij dan rond en werden dan uitgeput aangetroffen op de Strijbeekse hei.

Na de rodondendrons ga je op de splitsing (mocht je niet meer verder durven, dan ga je hier rechts en kom je automatisch terug op de splitsing van nummer vijf).

Volg het pad tot aan de T-splitsing en ga hier rechtsaf.

8. SPOKERIJEN OP HONSDONK

Het spookt op Hondsdonk. Meerdere stormachtige nachten schrokken de bewoners van het landhuis en de omliggende huizen wakker van een vreselijk geraas. Potten en pannen vlogen door de keukens. Ketels en gereedschappen die in de schuren hingen begonnen zonder aanwijsbare reden heen en weer te slingeren. Niemand heeft ooit kunnen achterhalen wat er achter dit luguber fenomeen zat.

SPOOKKONIJNEN

Het leven op het landhuis moet altijd mooi zijn geweest. Elke dag een prachtig uitzicht, vogels in de bomen, eenden in de vijver. Personeel dat de tuinen bijhield, boodschappen deed, de meest uitgelezen gerechten bereidde, de koets inspande. Alles om de heren en dames van het huis het maar zo goed mogelijk naar de zin te maken.

Toch was de vrouwe van het landhuis hier niet gelukkig. Vooral als de novembernevels tussen de bomen bleef hangen, kon zij vreselijk mistroostig raken en verviel zij soms in wartaal.

De kasteelheer, zelf druk met belangrijke zaken, spoorde haar aan tot een verfrissende wandeling en zo ging zij op pad. En inderdaad, het leek te helpen.

“Vooral die schattige, witte konijntjes vervullen mijn geest met grote vreugde,” sprak zij later. Toen de vrouwe een aantal keren met deze ervaring uit het bos terugkeerde, besloot de kasteelheer zelf eens poolshoogte te gaan nemen, maar hij kon geen wit konijn ontdekken. Hij begon aan het verstand van zijn vrouw te twifelen.

In die tijd had men nog geen koelkast. Een landhuis met een vijver had echter wel de luxe van een ijskelder. Dat was een heuvel waarin 's winters blokken ijs uit de vijver werden gelegd en waarin maandenlang levensmiddelen koel bewaard konden worden.

Toen de dame nog eens door de bossen dwaalde kwam zij bij het ondergaan van de zon bij de ijskelder uit. Stond de deur van de ijskelder open?

Behoedzaam schuifelde zij naderbij. Toen zij uiteindelijk de deur wilde sluiten, sprong er ineens een wit konijn in de deuropening.

Met een gil liet zij de deurklink los en deed verschrikt enkele stappen terug. Er verscheen nog een konijn en nog een, allen zo wit als sneeuw met vurig rode ogen. Zij huppelden over het zachte gras en dansten om de dame heen. Zij kon niet anders dan achter hen aan lopen terwijl de duisternis viel. Zo kwamen zij al dansend bij de grafheuvel waar de voorvaderen van de kasteelheer begraven lagen. Met een ijzig geknars vloog de deur open en na een uitgebreide dans op de heuvel verdwenen de dansende konijnen daar om de dame in een doodse stilte achter te laten.

Opgewonden keerde zij terug naar het huis, waar enkele pachtvrouwen haar warrige verhaal aanhoorden. Ze lachten om het verhaal en stelden haar gerust, want als het zwarte konijnen waren geweest hadden zij de dame zeker de grafkelder ingesleurd. Voortaan zouden zij wel met de dame meelopen.

Telkens als de zij erbij waren leek er niets aan de hand en lachten de dames hun kasteelvrouwe uit. Toch was de dame niet gek, want ook andere vrouwen van boven de vijftig, hebben de witte konijnen van Hondsdonk met eigen ogen gezien!

Dit pad loopt recht op het landhuis. Aan het eind zie je het hek aan de kopse zijde van het landhuis.

De tand des tijds heeft vat gehad op het landhuis en de bijgebouwen. Maar dat maakt het alleemaal wel suggestiever. Het is hier geheimzinnig, precies wat je bij deze verhalen verwacht.

Het pad buigt naar rechts, langs een hoeve van het landgoed. Steek het grote pad over. En kijk eens door het struikgewas aan je linkerkant. Daar staat nog een laatste vervallen schuurtje.

9. HERBERGIER EN KIPPENDIEF

Ooit had de kasteelheer een groot kippenhok. Gedurende een strenge winter was het echter zo dat er telkens kippen uit de ren verdwenen. Had de vos weer toegeslagen?

Het antwoord kwam toen de sneeuw viel. Toen de meid waarschuwde dat er opnieuw twee kippen verdwenen waren ging de kasteelheer zelf eens kijken.

Maar hij trof daar bij de kippenren voldoende sporen aan. Niet van de vos, maar sporen van de knecht die de kippen voerde. Deze beaamde dat hij door de sneeuw had geploeterd voor hij de kippen hun voer had gegeven. Bovendien, de knecht was veel te dom om kippen te stelen.

Toch was het mysterie niet opgelost en toen het wel erg leeg werd in de kippenren, besloot de kasteelheer zijn onderzoek eens uit te breiden. De sporen liepen naar de ren toe... maar niet er vandaan. Hoe kon dit?

Nadat hij de sporen gevolgd was, kwam hij uit bij de herberg, Hûske ten Halve. Naast de deur stond een paar klompen en toen de kasteelheer deze eens goed bekeek, zag hij dat de zolen van de klompen omgedraaid waren.

De herbergier gaf de diefstal onmiddellijk toe en maakte een heerlijke stoofpot voor iedereen die op landgoed Hondsdonk woonde.

Op de T-splitsing ga je rechtsaf, je steekt de beek over en je komt uiteindelijk op de open plek bij het spechtenbos. Ga hier linksaf en je komt bij de weg. Daar ga je rechtsaf en steek pas op de oversteekplek over.

Wij raden je aan niet meteen in het dagelijks leven terug te stappen. Gun je even de tijd om alles te laten bezinken onder het genot van het bier dat wij ook zo waarderen! Proost!

HUSKE TEN HALVE

LEGENDEJAGERSBIER

Start en eindpunt van deze tocht:
Familierestaurant Huis ten Bosch
Bredaseweg 72
4861 TD Chaam
0161 - 49 12 75

www.huistenboschchaam.nl

info@huistenboschchaam.nl

STICHTING LEGENDEJAGERS

Hoeveel verhalen kent u uit uw eigen omgeving?
De Legendejagers stellen zich ten doel om de oude sagen, legenden, volksverhalen en geschiedenis op een lichtvoetige manier onder de aandacht te brengen in legendetochten, verhalenvertellingen en avontuurlijke activiteiten voor jong en oud!

Lengte: ongeveer 6 km

Duur: 1 tot 1,5 uur

LEGENDETOCHTEN / SPELLEN / VERHALEN VERTELLERIJEN

www.legendejagers.nl
legendejagers@gmail.com
06-28352142

© 2021 Legendejagers

